

PDF

Hvorfor Hvorfor PDF?

- Med Pdf kan du blande forskellige typer dokumenter fx dine egne tekster, scannede tekster og prints fra fx fagprogrammer.
- PDF er en fælles standard som i praksis alle kan læse.
- PDF-filer er meget komprimerede. En tekstfil med mange store billeder komprimeres til måske 1/10 af hvad den var før.
- PDF-fil ikke kan ændres. Det er i nogen sammenhænge ligegyldigt men i andre en fordel.

Dette notesæt handler om at sætte pdf-filer sammen og fjerne sider. Hvis du er særlig interesseret i elektronisk retning og pdf – dvs indsætning af tekstbokse/gule sedler og brug af stempler – så se i stedet i notesættet om elektronisk retning.

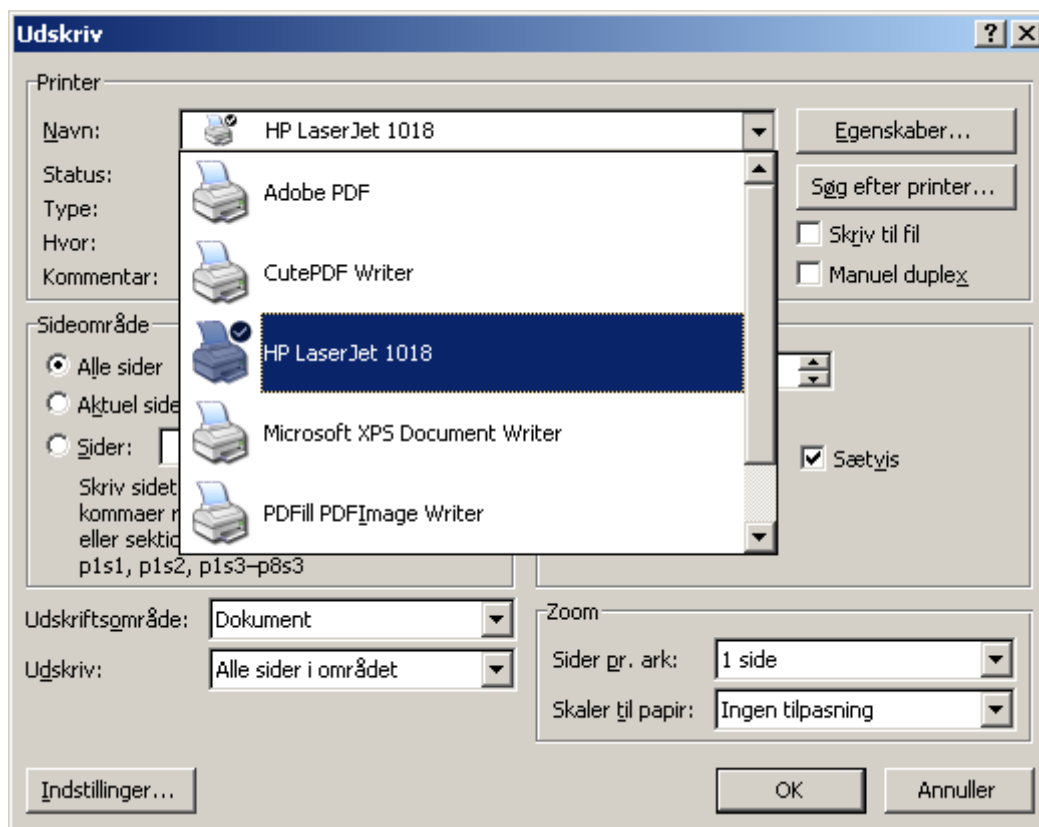
CutePDF er et gratis pdf-printerprogram.

Du kan installere CutePDF på din PC hvis du vil. Der er ingen problemer ved at have 2 programmer. Du kan hente det her: <http://www.cutepdf.com/>

Writer eller Reader ... hvad har jeg på min PC?

Det er sjældent at møde en PC i dag, der ikke har et PDF-reader-program. Hvis man kan åbne en PDF-fil, når man klikker på den, så har man en PDF-reader. En PDF-reader er et gratis-program. Det kan hentes på <http://get.adobe.com/dk/reader/>

Et PDF-writer-program, er et program der selv kan skrive PDF-filer, og det er ikke et standardprogram. Det opfattes af computeren som en printer, men i stedet for at din "udprint" kommer som et stykke papir, så kommer det som en fil. En nem måde at se om du har et PDF-skriver-program er ved at prøve at udskrive et dokument. Computeren tilbyder altid *standard-printeren* først, men hvis du folder rullemenuen med printere ud kan du se alternativerne.

På denne computer jeg sidder ved nu er der

- **HP Laser Jet 1018**, der er min faste printer.
- **ADOBE PDF** Det officielle PDF-writer-program, som jeg har installeret, og som vi skal bruge i dag.
- **CutePDF Writer** Et velfungerende gratis-program som kan skrive PDF-filer og lave almindelig redigering.
- **Microsoft XPS Document Writer** Det er Windows bud på en fælles standard svarende til PDF. Den er ikke brugt i samme grad.
- **PDFfill PDFImage Writer** Et andet gratis-program, som jeg har installeret.

Det er den vi skal bruge

Sæt forskellige dokumenter sammen med Acrobat PDF

(hvis du har det på maskinen).

Du skal starte med at prøve at samle forskellige typer dokumenter. Find en tekst du vil benytte. Det kan være noget du har scannet. Til dette dokument skal du tilføje nogle spørgsmål, og slette nogle af siderne! Lad os starte:

- Åben Word og skriv 5 spørgsmål til den tekst du vil vedhæfte, og indsæt et billede!
- Udskriv arket som PDF-fil ved at vælge print og vælge printeren **Adobe PDF**
- Du bliver bedt om at angive et sted det skal gemmes, og derefter åbner det i **Acrobat** eller i **Adobe-reader**
- Gå ind under **Dokument>Indsæt sider**. Hvis punktet **Indsæt sider** ikke findes, er det fordi din PC åbner PDF-filer i en **Reader** og ikke i en **Writer**-udgave.
(Hvis du har fået dokumentet åbnet i en reader så luk programmet. Gå derefter ind under **Programmer** og vælg **Adobe Acrobat**. Hvis

programmet ikke er der skal du have det installeret. Du kan få det på skolen. Alternativet er at bruge nogle af de gratis-programmer vi omtaler senere).

- Vælg nu den pdf-fil du vil indsætte og vælg hvor den skal indsættes. Hvis du ikke lige kan finde andet kan du indsætte en af manualerne til dette kursus.
- Kontroller at siderne er indsat.
- **Gem** filen under navnet **SletSnart** på skrivebordet.

Slet sider eller flyt rundt på dem

- Tryk på knappen, der er markeret nedenfor hvis du ikke kan se siderne i miniature ude til venstre. Det giver et godt overblik

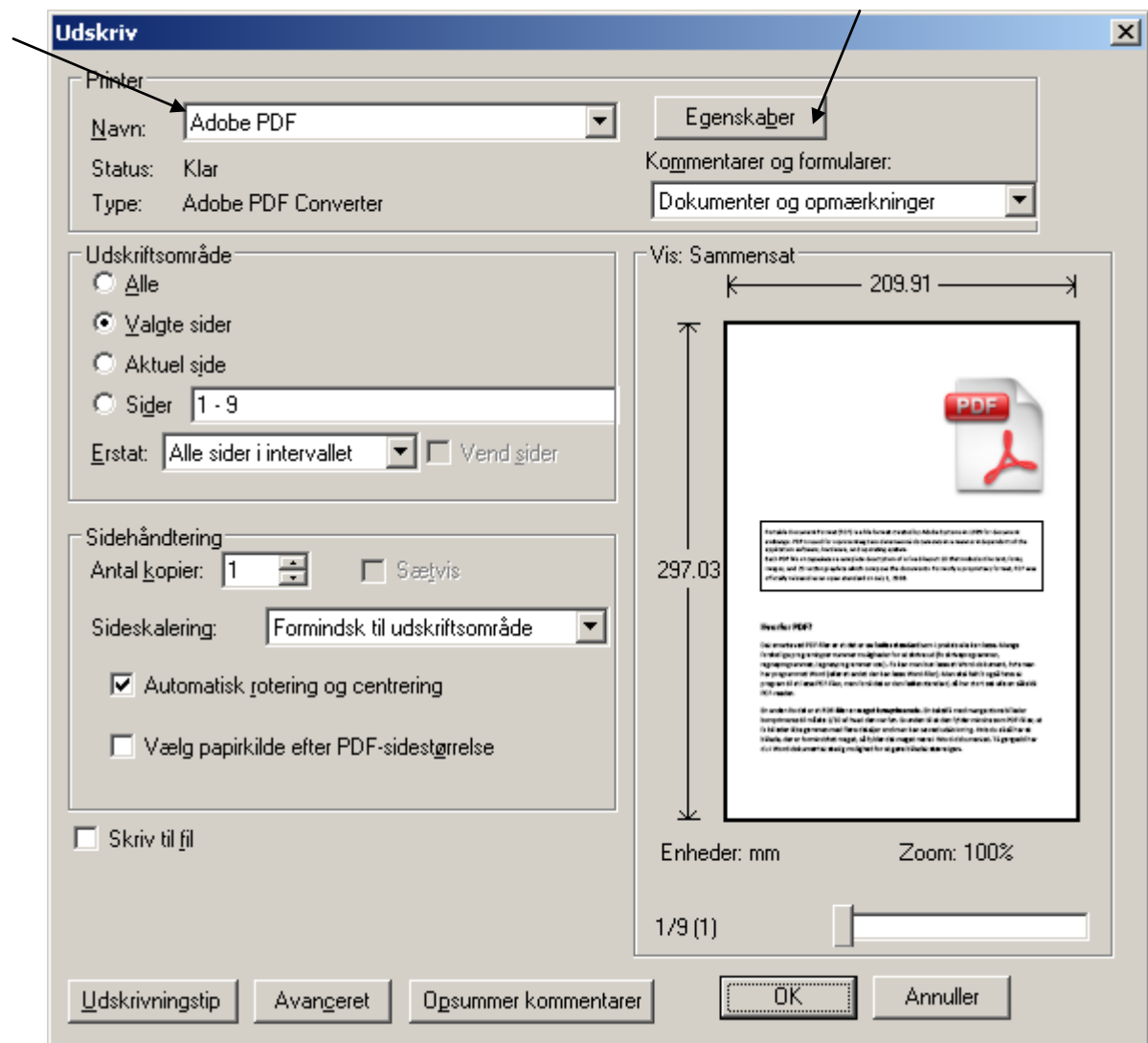
The screenshot shows the Adobe Acrobat Standard interface. On the left, the 'Sider' (Pages) panel is visible, showing a list of page thumbnails. An arrow points to the 'Sider' panel. The main content area displays a document page titled 'Euklids bevis for sætning 12 i bog II'. The text describes a geometric proof for Pythagoras' theorem, starting with a right-angled triangle ABC and a square on the hypotenuse AC. The square is divided into three regions: I, II, and III. The proof shows that the area of square I is equal to the sum of the areas of squares II and III. The text includes the equation $I = II + III$ and the formula $BC^2 = BD^2 + DC^2$. The diagram shows a right-angled triangle ABC with the right angle at A. A square is constructed on the hypotenuse AC. A perpendicular line is drawn from B to AC, meeting AC at D. The square is divided into three regions: I (the square on AC), II (the square on BD), and III (the rectangle on AD and DC). The proof shows that the area of square I is equal to the sum of the areas of squares II and III. The text includes the equation $I = II + III$ and the formula $BC^2 = BD^2 + DC^2$. The diagram shows a right-angled triangle ABC with the right angle at A. A square is constructed on the hypotenuse AC. A perpendicular line is drawn from B to AC, meeting AC at D. The square is divided into three regions: I (the square on AC), II (the square on BD), and III (the rectangle on AD and DC). The proof shows that the area of square I is equal to the sum of the areas of squares II and III. The text includes the equation $I = II + III$ and the formula $BC^2 = BD^2 + DC^2$.

- Når du klikker på en af siderne ude til venstre viser den sig i det store felt.
- Tag fat i en af miniaturesiderne og træk den frem så den kommer allerforrest.
- Klik på en tilfældig side og tryk så **ctrl+a**, hvorefter alle sider afmærkes.
- Vælg **ctrl+c** hvorved alle sider kopieres. Klik efter den næstsidste side, så markøren står før sidste side og vælg **ctrl+v** der indsætter siderne.

- Gå til sidst ind under **Dokument > Slet sider** og vælg at slette side 2-3.
- Gem dokumentet, læg det ind på lectio og bed eleverne læse det til næste gang.

Udskriv med to sider pr ark:

- Åben dokumentet igen ved at klikke på det. (Hvis det igen åbner i reader må du først åbne Acrobat, og så hente det ind her.
- Vælg **File > udskriv** og vælg **Adobe PDF**, men tryk *ikke* **OK** endnu.
- Vælg **Egenskaber**

- Denne knap findes altid når man vælger printer, men det vindue, der derefter åbner kan se lidt forskelligt ud. Vælg den fane der hedder **Layout** (det kan også hedde **Avanceret**) og vælg at der skal være to sider pr ark.
- Vælg **2 sider pr ark**.
- Du bliver nu spurgt om et navn. Kald den det navn du brugte før og derefter **LILLE** til sidst. Så står de ved siden af hinanden og du prøver ikke at overskrive en fil du er i gang med at arbejde på. Sig **OK**.
- Det ville være ærgerligt hvis det blev slettet!